

Bruxelles, 14.3.2018
COM(2018) 133 final

COMUNICARE A COMISIEI CĂTRE PARLAMENTUL EUROPEAN, CONSILIUL EUROPEAN, CONSILIU ȘI BANCA CENTRALĂ EUROPEANĂ

Al doilea raport privind progresele înregistrate cu privire la reducerea creditelor neperformante în Europa

{SWD(2018) 72 final}

COMUNICARE A COMISIEI CĂTRE PARLAMENTUL EUROPEAN, CONSILIUL EUROPEAN, CONSILIU ȘI BANCA CENTRALĂ EUROPEANĂ

Al doilea raport privind progresele înregistrate cu privire la reducerea creditelor neperformante în Europa

1. INTRODUCERE

Întrucât Uniunea Europeană și economia sa își recapătă vizibil vigoarea, UE trebuie să continue să profite de contextul creat pentru a-și consolida uniunea economică și monetară (UEM). În contextul foii de parcurs stabilite de Comisie la 6 decembrie 2017, pentru aprofundarea uniunii economice și monetare a Europei¹ și în conformitate cu Agenda liderilor², una dintre prioritățile cele mai urgente este finalizarea uniunii bancare și instituirea elementelor de temelie a unei uniuni a piețelor de capital³. Un sistem financiar integrat va spori rezistența UEM la șocuri negative, permițând partajarea transfrontalieră a riscurilor de către sectorul privat și reducând, în același timp, necesitatea partajării publice a riscurilor.

În paralel, comunicarea Comisiei din 11 octombrie 2017⁴ stabilește o cale de urmat pentru finalizarea uniunii bancare prin promovarea reducerii riscurilor și a partajării riscurilor în paralel, pe baza foii de parcurs a Consiliului din iunie 2016⁵.

Măsurile de reducere a riscurilor luate de la criza financiară au dus la o îmbunătățire semnificativă a solvabilității băncilor, a efectului de levier și a lichidităților, după cum se menționează în primul Raport al Comisiei privind reducerea creditelor neperformante (CN) din Europa, publicat la 18 ianuarie 2018⁶. Pe lângă progresele realizate cu privire la acești indicatori esențiali de risc în aproape toate statele membre, se poate observa o mai mare convergență către o medie îmbunătățită a acestor indicatori în statele membre. Această evoluție este determinată, în special, de îmbunătățiri semnificative ale sistemelor bancare naționale cele mai afectate de criză și de recesiunea economică ulterioară. Ratele de capital de rangul 1 ale băncilor din zona euro s-au îmbunătățit în cadrul eșantionului Băncii Centrale Europene (BCE), de la 14,6 % în trimestrul al treilea din anul 2016 la 15,3 % în trimestrul al treilea din anul 2017. Consolidarea pozițiilor de capital ale băncilor din zona euro este, de asemenea, vizibilă în indicatorii efectului lor de levier consolidat. Indicatorul mediu al efectului de levier⁷ a crescut de la 5 % în trimestrul al treilea din anul 2016 la 5,2 % în trimestrul al treilea din anul 2017. Băncile din zona euro și-au îmbunătățit, de

---

¹ COM(2017) 821.

² http://www.consiliium.europa.eu/media/21585/leadersagenda_ro03.pdf

³ La 7 martie, Comisia a publicat o comunicare [COM(2018)] intitulată „Finalizarea uniunii piețelor de capital până în 2019 - este timpul să accelerăm ritmul”.

⁴ https://ec.europa.eu/info/publications/171011-communication-banking-union_ro

⁵ <http://www.consiliium.europa.eu/ro/press/press-releases/2016/06/17/conclusions-on-banking-union/>

⁶ COM(2018) 37.

⁷ Mai exact indicatorul efectului de levier „fully loaded”, calculat într-o manieră mai strictă și prezentat înainte de 2019, când se încheie faza de tranziție. Beneficiul de atenuare al perioadei tranzitorii de punere în aplicare este ignorat.

asemenea, reziliența la șocurile de lichiditate, deoarece rata de acoperire a lichidităților a crescut de la 138 % în trimestrul al treilea din anul 2016 la 140 % în trimestrul al treilea din anul 2017. Ca rezultat al acțiunilor decise privind reducerea riscurilor, riscurile rămase au fost abordate mai eficient și mai uniform în zona euro în momentul de față decât acum trei ani.

Comisia a prezentat, de asemenea, câteva măsuri suplimentare substanțiale pentru a reduce riscurile și a crește rezistența sectorului bancar din UE. De exemplu, în noiembrie 2016, Comisia a propus un pachet legislativ semnificativ pentru revizuirea Directivei privind redresarea și rezoluția bancară (DRRB), a Regulamentului privind mecanismul unic de rezoluție (RMUR), a Directivei privind cerințele de capital IV (DCCIV) și a Regulamentului privind cerințele de capital (RCC), cu scopul de a reduce în continuare riscurile din sectorul bancar⁸. În același an, Comisia a adoptat, de asemenea, o propunere de directivă privind procedurile de restructurare preventivă, a doua șansă pentru antreprenori și eficiența cadrelor de insolabilitate⁹. Existența unor reguli eficiente de restructurare și insolabilitate este esențială pentru reducerea creditelor neperformante și pentru buna funcționare a uniunii piețelor de capital. Comisia invită Parlamentul European și Consiliul să demonstreze hotărâre cu privire la aceste dosare importante, pentru a facilita adoptarea rapidă a acestora.

Abordarea stocului ridicat de credite neperformante¹⁰ și posibila lor acumulare în viitor este esențială pentru finalizarea uniunii bancare. Creditele neperformante sunt împrumuturi în care debitorul întâmpină dificultăți în a efectua plățile programate pentru a acoperi rambursările de dobânzi și/sau de capital. Atunci când termenele de plată au fost depășite cu 90 de zile sau împrumutul este evaluat ca fiind puțin probabil să fie rambursat de către debitor, acesta este clasificat drept CN. Criza financiară și recesiunile ulterioare au condus la o incapacitate mai mare a debitorilor de a-și rambursa împrumuturile, deoarece mai multe companii și persoane fizice s-au confruntat cu dificultăți de plată continue sau chiar cu falimentul. Acest lucru s-a petrecut în special în statele membre care s-au confruntat cu recesiuni lungi sau profunde. În consecință, multe bănci au constatat o creștere a creditelor neperformante în registrele lor.

Stocurile ridicate de credite neperformante pot afecta performanța băncii prin două canale principale:

1. Creditele neperformante generează un venit mai mic pentru o bancă decât creditele performante, reducând astfel rentabilitatea acesteia, și pot provoca pierderi care diminuează capitalul băncii. În cele mai grave cazuri, aceste efecte pot pune sub semnul întrebării viabilitatea unei bănci, cu implicații potențiale asupra stabilității financiare.
2. Creditele neperformante blochează cantități semnificative de resurse ale băncii, atât umane, cât și financiare. Aceasta reduce capacitatea băncii de a acorda împrumuturi, inclusiv întreprinderilor mici și mijlocii.

---

⁸ http://europa.eu/rapid/press-release_IP-16-3731_ro.htm

⁹ COM/2016/0723 - 2016/0359 (COD).

¹⁰ Creditele neperformante reprezintă împrumuturi în care debitorul nu poate efectua plățile programate pentru a acoperi rambursările de dobânzi și/sau de capital. Atunci când termenele de plată au fost depășite cu 90 de zile sau împrumutul este evaluat ca fiind puțin probabil să fie rambursat de către debitor, acesta este clasificat drept CN [Regulamentul de punere în aplicare (UE) 2015/227 al Comisiei].

Responsabilitatea principală pentru combaterea ponderii ridicate a creditelor neperformante revine în continuare băncilor afectate și statelor membre. Comisia a adus în mod consecvent această chestiune în atenția țărilor în cauză, în contextul semestrului european. În același timp, reducerea ponderilor actuale ale creditelor neperformante, precum și prevenirea acumulării excesive a creditelor neperformante în viitor au, de asemenea, o dimensiune europeană clară, având în vedere interconectarea sistemului bancar din UE în general și în special a celui din zona euro. Există efecte de propagare importante de la statele membre cu ponderi ridicate ale creditelor neperformante către economia UE în ansamblu, atât în ceea ce privește creșterea economică, cât și în ceea ce privește stabilitatea financiară.

Reflectând această dimensiune europeană și bazându-se pe acordul comun privind necesitatea de a continua și de a extinde acțiunile deja inițiate de către Comisie, Consiliul a adoptat în iulie 2017 un „Plan de acțiune pentru abordarea creditelor neperformante în Europa”, care solicită diverselor instituții - inclusiv Comisiei - să ia măsurile adecvate pentru a aborda în continuare provocările reprezentate de ponderile ridicate ale creditelor neperformante în Europa. În primul Raport privind progresele înregistrate în privința reducerii creditelor neperformante Comisia s-a angajat să raporteze, în martie, cu privire la progresele realizate în ceea ce privește punerea în aplicare a acestor acțiuni.

Ca urmare a eforturilor combinate și a redresării economice actuale, stocurile ridicate de credite neperformante, în special cele din anumite bănci și state membre, sunt în scădere. Ponderea medie a creditelor neperformante înregistrează o tendință de scădere constantă și a scăzut cu mai mult de o treime din anul 2014¹¹. După cum se explică mai jos, progresele în materie de reducere a creditelor neperformante a continuat, de asemenea, în ultimele câteva luni.

Acum este esențial să se intensifice eforturile pentru a aborda cu hotărâre stocul rămas de credite neperformante și posibilitatea acumulării creditelor neperformante în viitor.

Împreună cu acest Raport privind progresul realizat și pornind de la o bază solidă a măsurilor de reducere a riscurilor deja luate de Uniune, Comisia prezintă un pachet cuprinzător pentru a accelera rezoluția creditelor neperformante în Europa și pentru a preveni acumularea acestora în viitor. Pachetul cuprinde două propuneri legislative menite să creeze un cadru legal la nivelul Uniunii pentru a încuraja rezoluția creditelor neperformante și un document de lucru al serviciilor Comisiei, care oferă linii directoare tehnice neobligatorii (un așa-numit „proiect orientativ”) pentru modul în care pot fi instituite societățile naționale de administrare a investițiilor (SAI). Împreună, aceste propuneri:

- vor consolida instrumentele prudențiale necesare pentru abordarea eficientă a creditelor neperformante;
- vor încuraja dezvoltarea piețelor secundare pentru creditele neperformante;
- vor facilita recuperarea creanțelor prin consolidarea protecției creditorilor garantați în cadrul unei proceduri extrajudiciare, într-o manieră complementară propunerii privind procedurile de restructurare preventivă, a doua șansă pentru antreprenori și eficiența cadrelor de insolvență prezentate în noiembrie 2016; și
- vor asista statele membre care doresc acest lucru la restructurarea băncilor lor, prin înființarea de SAI care să se ocupe de creditele neperformante.

---

¹¹ A se vedea secțiunea 2 pentru o prezentare de ansamblu.

2. PROGRESSELE ÎNREGISTRATE ÎN LEGĂTURĂ CU CN

Comisia a acordat o atenție deosebită abordării problemei creditelor neperformante de la începutul crizei financiare din 2008-2009. În cazul băncilor a căror viabilitate a fost amenințată de ponderi mari ale creditelor neperformante, Comisia a asistat statele membre în stabilirea unor măsuri ad-hoc și la nivel de sistem pentru reducerea stocurilor de credite neperformante, compatibile cu normele privind ajutoarele de stat¹². Acest lucru a dus la o reducere substanțială a stocului agregat de credite neperformante din sectorul bancar și a stimulat băncile să-și gestioneze și să-și reducă creditele neperformante prin intermediul mecanismelor pieței, protejând, astfel contribuabilii de suportarea costurilor printr-o împărțire adecvată a sarcinilor și printr-o restructurare profundă. În plus, ca parte a cerințelor aplicabile din cadrul normelor privind ajutoarele de stat, băncile au fost nevoite să-și restructureze activitățile pentru a-și asigura viabilitatea pe termen lung. În cazul în care viabilitatea nu a putut fi asigurată, băncile au intrat în lichidare sau au fost preluate de bănci viabile. Aceste acțiuni au contribuit la crearea unui sistem bancar mai rezistent și mai solid. În mod similar, în viitor, pentru putea să beneficieze de ajutoare de stat, băncile cu probleme vor fi restructurate sau lichidate, consolidând, astfel, sistemul bancar.

Aranjamentele instituționale pentru supravegherea și rezoluția băncilor UE, în special în zona euro, au fost, de asemenea, consolidate în mod fundamental prin instituirea uniunii bancare și a doi dintre cei trei piloni ai acesteia, mecanismul unic de supraveghere și Consiliul unic de rezoluție¹³. În plus, recomandările semestrului european, adresate statelor membre în cauză, au subliniat necesitatea de a lua măsuri hotărâte în vederea abordării ponderilor ridicate de credite neperformante. Serviciul de asistență structurală pentru reformă al Comisiei oferă de asemenea asistență tehnică statelor membre în ceea ce privește proiectele legate de creditele neperformante¹⁴. BCE, în calitatea sa de organism de supraveghere, mecanismul unic de supraveghere, autoritățile naționale competente și Autoritatea Bancară Europeană (ABE) au jucat, de asemenea, un rol important în consolidarea supravegherii și a raportării creditelor neperformante în Europa, iar BCE a jucat un rol hotărâtor în asigurarea stabilității financiare a UE. Ca urmare a acestor eforturi combinate, s-au înregistrat progrese semnificative în ultimii ani în ceea ce privește reducerea volumelor și a ponderilor creditelor neperformante în băncile din UE.

În particular, cele mai recente cifre, pentru sfârșitul trimestrului al treilea din anul 2017, confirmă tendința descendentă a ponderii creditelor neperformante în UE. Aceasta a scăzut la 4,4 %, o scădere de aproximativ 1 punct procentual față de perioada anterioară (a se vedea figura 1), și a scăzut cu 0,2 % sau cu 40 de miliarde de euro față de trimestrul anterior. Ca urmare, raportul a atins cel mai scăzut nivel din trimestrul 4 al anului 2014. Acesta este rezultatul unei scăderi a volumului creditelor neperformante, precum și al creșterii volumului împrumuturilor în UE. Rata de provizionare¹⁵ a rămas stabilă, ajungând

---

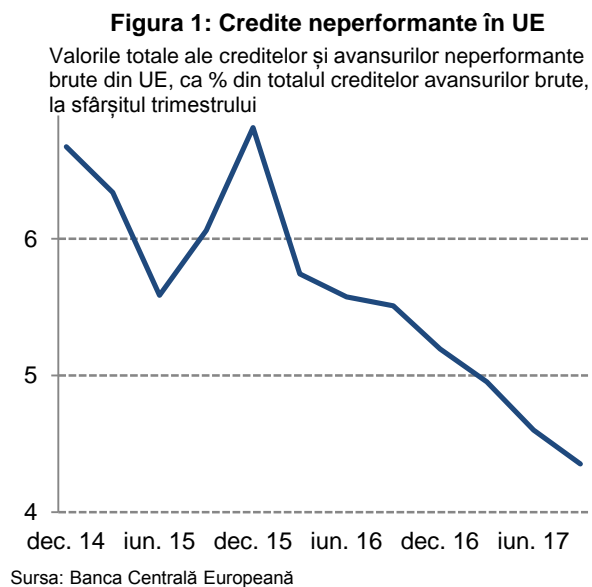
¹² În unele cazuri, în cadrul unui program de asistență financiară.

¹³ Cel de al treilea pilon al uniunii bancare, sistemul european de asigurare a depozitelor (SEAD), a fost propus de Comisie în noiembrie 2015. În octombrie 2017, în Comunicarea privind finalizarea uniunii bancare [COM(2017) 592], Comisia a dat un nou impuls negocierilor privind SEAD.

¹⁴ (UE) 2017/825.

¹⁵ Sursa: BCE. Deoarece nu au fost disponibile date privind constituirea de provizioane pentru împrumuturi, ponderea provizioanelor pentru UE se bazează pe deprecierile și creditele neperformante pentru toate instrumentele de datorie (credite și titluri de natura datoriei).

la 50,7 %. În pofida acestor evoluții pozitive, acțiunile hotărâte trebuie să continue și să fie accelerate.

Ponderile creditelor neperformante au înregistrat recent o evoluție descendentă în aproape toate statele membre, cu toate că situația diferă în mod semnificativ de la un stat membru la altul¹⁶ (a se vedea tabelul 1). Cu toate acestea, există progrese încurajatoare în statele membre care înregistrează încă ponderi ridicate de credite neperformante, datorită unei combinații între acțiunile politice și creșterea economică.

¹⁶ La sfârșitul trimestrului 3 din 2017, mai multe state membre aveau ponderi scăzute de credite neperformante (10 state membre au avut ponderi mai mici de 3 %). Altele au avut ponderi ridicate (8 state membre au raportat ponderi de peste 10 %).

Tabelul 1: Creditele neperformante și provizioanele pe state membre¹⁷

	Credite și avansuri neperformante brute (% din totalul creditelor și avansurilor brute)		Credite neperformante din sectorul privat* (% din împrumuturile din sectorul privat)		Provizioane pentru pierderi totale (împrumuturi)** (% din totalul creditelor îndoielnice și neperformante)	
	2017T3	2016T3	2017T3	2016T3	2017T3	2016T3
Belgia	2,7	3,4	3,9	4,4	50,1	48,9
Bulgaria	11,5	13,7	18,6	22,0	56,6	55,1
Republica Cehă	2,6	4,3	5,0	6,3	54,2	50,9
Danemarca	2,7	3,4	3,0	3,9	39,6	38,7
Germania	2,1	2,7	4,0	4,9	42,6	43,2
Estonia	2,0	1,9	2,7	2,6	42,9	51,3
Irlanda	11,2	14,4	15,4	18,6	37,2	41,8
Grecia	46,7	47,4	50,4	50,3	49,1	49,8
Spania	4,7	5,8	6,3	7,5	59,2	59,5
Franța	3,2	3,9	4,5	4,9	60,3	60,3
Croația	10,8	11,3	15,8	16,7	69,0	74,6
Italia	12,1	16,1	15,7	19,9	53,6	50,0
Cipru	32,1	36,8	51,3	55,5	47,3	39,5
Letonia	6,0	6,2	9,0	10,1	44,1	44,6
Lituania	3,7	4,4	4,9	5,9	34,4	38,7
Luxemburg	0,7	1,0	1,7	2,3	52,4	39,2
Ungaria	9,6	13,7	14,1	21,7	67,1	63,9
Malta	3,4	4,4	5,7	6,8	44,7	40,7
Țările de Jos	2,2	2,4	2,9	3,1	37,2	41,3
Austria	3,8	5,8	5,3	7,2	63,8	59,2
Polonia	6,6	6,6	7,2	7,3	57,9	60,6
Portugalia	14,6	17,7	14,6	17,7	50,2	47,3
România	8,1	10,2	10,3	13,5	70,1	62,9
Slovenia	10,8	14,4	13,9	18,8	70,9	71,7
Slovacia	4,1	4,9	4,6	5,4	70,4	64,5
Finlanda	1,2	1,4	2,1	2,1	31,8	34,0
Suedia	1,2	1,2	1,4	1,4	34,5	36,1
Regatul Unit	1,6	2,1	1,6	2,1	41,2	38,5
Uniunea Europeană	4,4	5,5	4,4	5,5	50,7	47,7

¹⁷ Note: Cifrele corespund instituțiilor de credit interne și filialelor și sucursalelor controlate în străinătate.

* Nu sunt disponibile date specifice sectorului pentru Portugalia și UE. Cifrele corespund creditelor și avansurilor din toate sectoarele. Datele specifice sectorului (adică expunerea totală a gospodăriilor și societăților nefinanciare) pentru Bulgaria, Germania, Spania și Ungaria sunt disponibile numai în valoare contabilă.

** Datele privind constituirea de provizioane pentru credite nu sunt disponibile pentru Bulgaria, Germania, Spania, Ungaria și UE. În aceste cazuri, cifrele sunt bazate pe deprecieri și CN pentru toate instrumentele de datorie (cu alte cuvinte împrumuturi și titluri de creanță). Datele agregate pentru UE nu au fost disponibile pentru T2 și T3 din 2016. Cifra din tabel pentru anul 2016 corespunde T1 din 2016.

Sursa: BCE, date bancare consolidate. Calculele serviciilor Comisiei (DG FISMA).

În pofida acestui progres semnificativ, creditele neperformante reprezintă în continuare riscuri pentru creșterea economică și a stabilitatea financiară. Volumul total al creditelor neperformante din întreaga UE se situează în continuare la nivelul de 910 miliarde EUR, valoare cu mult superioară nivelurilor din perioada anterioară crizei¹⁸. Obstacole de natură structurală continuă să împiedice o scădere mai rapidă a stocurilor de credite neperformante. Provizionarea este adesea prea lentă și insuficientă pentru a permite rezoluția eficientă și prevenirea acumulării critice a creditelor neperformante în viitor. Activitatea de pe piețele secundare de credite neperformante nu a atins încă un nivel suficient pentru a susține în mod substanțial eforturile de reducere a creditelor neperformante, în pofida interesului mărit din partea anumitor grupuri de investitori și a volumului tot mai mare de tranzacții legate de creditele neperformante. În plus, procesele de restructurare a datoriilor, de insolvență și de recuperare a datoriilor - în absența unor progrese în ceea ce privește propunerile deja prezentate de Comisie - sunt încă prea lente și, în unele cazuri, nu asigură securitatea juridică.

3. UN PACHET CUPRINZĂTOR PENTRU A ABORDA CN RĂMASE ȘI VIITOARE

În pofida unor progrese semnificative, sunt necesare măsuri legislative suplimentare pentru a aborda problemele rămase legate de ponderile ridicate ale creditelor neperformante. În acest context, este necesară o abordare cuprinzătoare care să se axeze pe o combinație de acțiuni complementare în patru domenii: (i) supravegherea și reglementarea bancară, (ii) reformele viitoare ale cadrelor naționale de restructurare, insolvență și recuperare a datoriilor, (iii) dezvoltarea piețelor secundare pentru activele aflate în dificultate și (iv) stimularea, după caz și după cum este necesar, a restructurării băncilor. În aceste patru domenii trebuie să fie adoptate măsuri la nivel național și la nivelul Uniunii, dacă este cazul. Comisia s-a angajat să obțină rezultate cu privire la elementele planului de acțiune pentru abordarea creditelor neperformante care se află în directă sa responsabilitate.

Comisia adoptă astăzi un pachet cuprinzător care abordează cele patru domenii descrise mai sus, stimulând astfel stabilitatea financiară în UE (a se vedea figura 2, privind modul în care pachetul de măsuri al Comisiei se încadrează în planul general de acțiune). Acțiunea propusă le va permite băncilor și statelor membre să abordeze într-un mod mult mai hotărât decât înainte creditele neperformante și să evite acumularea excesivă a acestora în viitor.

Băncile vor fi obligate să rezerve suficiente resurse atunci când noi împrumuturi devin neperformante, creând stimulente adecvate pentru a soluționa creditele neperformante într-un stadiu incipient și pentru a evita acumularea prea mare a acestora.

În cazul în care, totuși, împrumuturile devin neperformante, mecanismele mai eficiente de aplicare a împrumuturilor garantate vor permite băncilor să soluționeze creditele neperformante, sub rezerva garanțiilor adecvate pentru debitori și cu excepția împrumuturilor acordate consumatorilor.

În cazul în care, în ciuda măsurilor de mai sus, stocurile de credite neperformante devin prea mari - așa cum este în prezent cazul anumitor bănci din anumite state membre - băncile vor putea să vândă credite neperformante altor operatori, pe piețe secundare eficiente, competitive și transparente. Autoritățile de supraveghere vor îndruma băncile în aceste

---

¹⁸ Sursa: BCE.

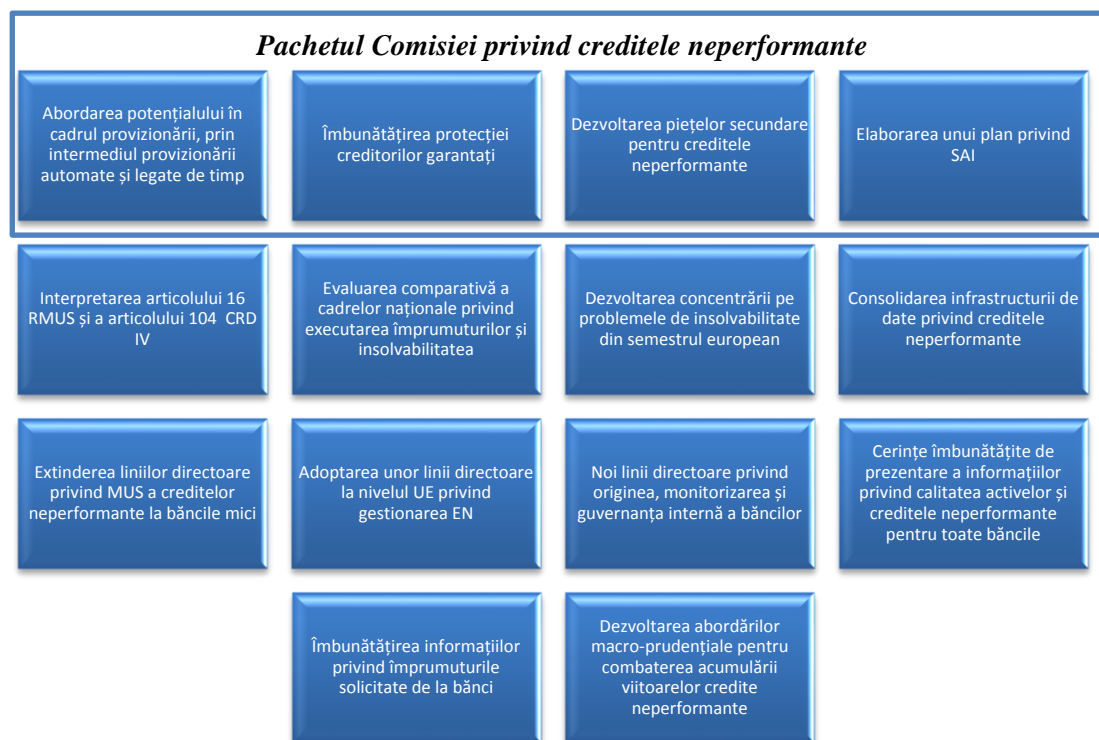
eforturi, pe baza competențelor lor existente, specifice băncilor - așa-numitul pilon 2 - conferite în temeiul Regulamentului privind cerințele de capital¹⁹.

În cazurile în care creditele neperformante au devenit o problemă semnificativă și larg răspândită, statele membre care doresc acest lucru pot înființa SAI naționale sau pot adopta alte măsuri în conformitate cu normele actuale privind ajutoarele de stat și cu cele privind rezoluția bancară.

---

¹⁹ Regulamentul (UE) nr. 575/2013 (Regulamentul privind cerințele de capital)

Figura 2: Elemente ale „Planului de acțiune pentru abordarea împrumuturilor neperformante în Europa” al Consiliului²⁰

4. ACOPERIREA SUFICIENTĂ A PIERDERILOR DIN ÎMPRUMUTURI, DE CĂTRE BĂNCI, PENTRU VIITOARELE CN

Un regulament de modificare a Regulamentului privind cerințele de capital²¹ va impune băncilor să dispună de o acoperire suficientă a pierderilor pentru creditele nou-create în cazul în care acestea devin expuneri neperformante. Modificarea introduce un „mecanism de protecție prudențială legală” pentru a preveni riscul de sub-furnizare a viitoarelor garanții neperformante. Un astfel de mecanism de protecție se ridică la nivelurile minime de acoperire a provizioanelor și deducerilor din fondurile proprii pe care băncile vor trebui să le suporte pentru pierderile suferite și așteptate la creditele nou-create, care ulterior devin neperformante. În cazul în care o bancă nu îndeplinește nivelul minim aplicabil, s-ar aplica deduceri din fondurile proprii.

Pentru a asigura coerența cadrului prudențial, Comisia introduce, de asemenea, o definiție comună a expunerilor neperformante, în conformitate cu cea utilizată deja în sensul rapoartelor de supraveghere. Mecanismul de protecție prudențială va reduce riscurile de stabilitate financiară generate de nivelurile ridicate ale expunerilor neperformante insuficient acoperite, evitând acumularea sau creșterea unor astfel de expuneri neperformante cu potențial de extindere în condiții de piață stresată. De asemenea, acesta va asigura că instituțiile au o acoperire suficientă a pierderilor pentru expunerile neperformante, protejând astfel rentabilitatea, costurile de capital și de finanțare în

²⁰ Notă privind abrevierile: SAI (Societate de administrare a investițiilor), RMUS (Regulamentul privind mecanismul unic de supraveghere), CRD IV (Directiva privind cerințele de capital IV).

²¹ Regulamentul (UE) nr. 575/2013.

momentele de criză. La rândul său, acest lucru ar asigura disponibilitatea finanțării mai puțin pro-ciclice pentru gospodării și întreprinderi.

5. O DIRECTIVĂ PRIVIND ADMINISTRATORII DE CREDITE, CUMPĂRĂTORII DE CREDITE ȘI RECUPERAREA GARANȚIILOR

Directiva permite băncilor să se ocupe într-o manieră mai eficientă de împrumuturi, odată ce acestea devin neperformante, fie prin îmbunătățirea condițiilor de aplicare a garanției utilizate pentru garantarea creditului, fie prin vânzarea creditului către terți. Executarea extrajudiciară accelerată a garanțiilor reale, ca mecanism rapid de recuperare a valorii, ar reduce costurile pentru rezoluția creditelor neperformante și ar susține, prin urmare, băncile în recuperarea valorii. În cazurile în care băncile se confruntă cu o acumulare semnificativă a creditelor neperformante și nu dispun de personal sau de expertiză pentru a le deservi în mod corespunzător, directiva facilitează externalizarea administrarea acestor împrumuturi către un administrator de credite sau vânzarea contractului de credit unui cumpărător de credite care are apetitul de risc și expertiza necesare pentru a-l gestiona.

Cele două căi prin care băncile pot aborda creditele neperformante, facilitate de prezenta directivă, se consolidează reciproc. Timpul mai scurt al rezoluției și recuperarea mărită, așa cum era de așteptat în cazul executării extrajudiciare accelerate a garanțiilor reale, mărește valoarea creditelor neperformante, precum și prețurile de ofertare în posibile tranzacții CN. De asemenea, este mai ușor să se evalueze pe piețele secundare un credit neperformant garantat decât unul negarantat, deoarece valoarea garanției stabilește o valoare minimă a unui CN. Prin urmare, cumpărătorii de credite vor prefera creditele neperformante care au caracteristica executării extrajudiciare accelerate a garanțiilor reale. Aceasta, la rândul său, ar oferi stimulente suplimentare instituțiilor de credit pentru a utiliza această caracteristică la crearea noilor împrumuturi. În plus, armonizarea realizată prin executarea extrajudiciară accelerată a garanțiilor reale ar favoriza apariția investitorilor în CN paneuropeni, care ar îmbunătăți în continuare lichiditatea pieței.

5.1. Dezvoltarea în continuare a piețelor secundare pentru CN

Directiva va contribui la dezvoltarea piețelor secundare pentru creditele neperformante, prin eliminarea obstacolelor nejustificate din calea serviciilor de administrare a împrumuturilor de către terți și a transferului de credite către cumpărătorii de credite, respectând pe deplin acquis-ul de drept civil comunitar existent în Uniune și normele de protecție a consumatorilor din statele membre.

În prezent, băncile nu sunt întotdeauna în măsură să-și administreze creditele neperformante într-un mod eficace sau eficient. În astfel de cazuri, băncile vor recupera mai puțin din portofoliul lor decât ar fi posibil în scenarii mai favorabile. Acest lucru se poate întâmpla, de exemplu, atunci când băncile se confruntă cu un volum mare de credite neperformante și nu au capacitatea de a-și administra în mod corespunzător creditele neperformante. Băncile se pot, de asemenea, confrunta cu un portofoliu de credite neperformante a căror natură nu se încadrează în competențele de redresare principale ale băncii. În aceste cazuri, cea mai bună opțiune ar putea fi externalizarea administrării acestor împrumuturi către un specialist în administrarea împrumuturilor sau vânzarea contractului de credit.

Din aceste considerente, propunerea creează un set comun de norme pe care administratorii de credit trebuie să le respecte pentru a acționa la nivel transfrontalier în cadrul Uniunii. Propunerea stabilește standarde comune pentru a asigura conduita și supravegherea corespunzătoare a cumpărătorilor de credite și a administratorilor de credite din întreaga Uniune, permițând totodată o mai mare concurență prin armonizarea normelor privind accesul pe piață în statele membre. Acest lucru va reduce costurile de intrare pentru potențialii cumpărători de credite prin mărirea accesibilității administrării creditelor și prin reducerea costurilor legate de administrarea creditelor. Un număr mai mare de cumpărători pe piață înseamnă o piață mai competitivă, ceea ce conduce la creșterea cererii și a prețurilor tranzacțiilor.

Pentru a avea o piață secundară solidă pentru creditele neperformante și un cadru solid pentru administratorii de credite, sunt propuse norme clare pentru a proteja drepturile și interesele consumatorilor. Propunerea include garanții juridice și reguli de transparență, prin care să se garanteze că nivelul de protecție a consumatorilor nu este afectat de transferul datoriei. O atenție deosebită este acordată celor mai vulnerabili și supra-îndatorați consumatori. De exemplu, administratorii de credite trebuie să dispună de politici adecvate pentru a-i trata pe debitori și, atunci când este necesar, trebuie să le recomande consumatorilor consiliere privind datoriile sau servicii sociale.

Pentru a preveni posibilele credite neperformante noi, în contextul creditelor de consum, statele membre sunt invitate, de asemenea, să instituie norme pentru evaluarea accesibilității consumatorilor. Lucrările pregătitoare cu privire la evaluarea bonității avute în vedere în „Planul de acțiune privind serviciile financiare pentru consumatori”²² se află în curs de desfășurare, iar Comisia va continua să colaboreze cu statele membre pentru a defini cele mai bune practici și principiile directoare pentru instituțiile de credit necesare atunci când se evaluează bonitatea consumatorilor.

5.2. Recuperarea mai eficientă a valorii din împrumuturi garantate

Directiva va oferi, de asemenea, creditorilor garantați o metodă mai eficientă de recuperare a valorii din împrumuturi garantate, printr-o executare extrajudiciară accelerată a garanțiilor reale. Aceasta presupune un mecanism de executare extrajudiciară accelerat și eficient, care să le permită creditorilor garantați să recupereze valoarea garanțiilor reale acordate exclusiv de către întreprinderi și antreprenori pentru a obține împrumuturi. Astfel de mecanisme există deja în 25 de state membre (totuși, în jumătate dintre acestea, domeniul de aplicare al acestor mecanisme se limitează la active mobile sau imobile).

Propunerea va ajuta băncile să-și îmbunătățească procesele actuale de restructurare a datoriilor și să administreze creditele neperformante prin mărirea eficienței procedurilor de recuperare a datoriilor printr-o executare extrajudiciară accelerată a garanțiilor reale. În majoritatea cazurilor, băncile își abordează propriile credite neperformante recuperând valoarea prin restructurarea datoriilor. O mare parte a creditelor care devin credite neperformante sunt împrumuturi garantate prin garanții. Chiar dacă băncile sunt capabile să impună garanții conform cadrelor naționale de insolvență și de recuperare a datoriilor, procesul poate fi adesea lent și nu asigură securitatea juridică. Între timp, creditele neperformante rămân în bilanțurile băncilor, menținând expunerea băncii la o incertitudine

---

²² COM(2017) 139.

prelungită și blocând resursele acesteia. Acest lucru împiedică banca să se concentreze asupra noilor împrumuturi acordate clienților viabili. Prin urmare, propunerea include o metodă eficientă pentru bănci și alte întreprinderi autorizate să acorde împrumuturi, care le permite să își recupereze fondurile din împrumuturile garantate către debitorii-întreprinderi, în cadrul unei proceduri extrajudiciare. Această procedură extrajudiciară eficientă ar fi accesibilă atunci când este convenită în prealabil de către creditor și debitor, în contractul de împrumut. Aceasta nu va fi disponibilă pentru creditele de consum și este concepută astfel încât să nu afecteze procesele timpurii de restructurare a datoriilor sau de insolvență. Aceasta nu va afecta legislația insolvenței din statele membre cu privire la aspecte precum ierarhia creditorilor în insolvență.

Procedurile de restructurare și de insolvență prevalează asupra procedurii de executare extrajudiciară accelerată a garanțiilor reale prevăzute în prezenta propunere. Pentru a asigura coerența și complementaritatea deplină cu propunerea de restructurare, se va aplica următorul principiu: executarea extrajudiciară a garanțiilor ar fi posibilă numai dacă nu se aplică suspendarea acțiunilor individuale de executare, în conformitate cu legislația națională aplicabilă. Propunerea de restructurare prevede deja că creditorii, inclusiv creditorii garanți ai unei societăți sau ai unui antreprenor care trece prin proceduri de restructurare, fac obiectul unei suspendări a acțiunilor individuale de executare. În acest caz, debitorul aflat în dificultate poate negocia cu creditorii un plan de restructurare a datoriei și poate evita insolvența.

6. UN PLAN TEHNIC PRIVIND MODUL ÎN CARE POT FI ÎNFIINȚATE SOCIETĂȚI NAȚIONALE DE ADMINISTRARE A INVESTIȚIILOR (SAI)

Ca parte a pachetului, statele membre li se oferă, de asemenea, îndrumări neobligatorii privind modul în care acestea pot să creeze, dacă doresc acest lucru, SAI naționale, cu respectarea deplină a normelor UE privind ajutorul bancar și de stat. Proiectul SAI oferă îndrumări practice pentru proiectarea și înființarea SAI la nivel național, pe baza celor mai bune practici din experiențele anterioare din statele membre, în măsura în care acest lucru este posibil. SAI pot fi private sau (parțial) susținute public, fără a fi nevoie de ajutor de stat, în cazul în care se poate considera că statul acționează ca orice alt agent economic. Opțiunea unei SAI ce implică ajutor de stat nu trebuie să fie privită ca o soluție implicită. Acestea fiind spuse, considerând SAI cu un element de ajutor de stat ca fiind o soluție excepțională, planul urmărește să clarifice proiectul admisibil pentru astfel de SAI, care să fie pe deplin compatibil cu cadrul juridic al UE, în special cu normele DRRB, RMUR și ajutoarele de stat.

Planul sugerează o serie de principii comune, cum ar fi perimetrul relevant al activului, perimetrul de participare, considerațiile privind pragul de dimensiune a activelor, regulile de evaluare a activelor, structura adecvată a capitalului, precum și guvernarea și operațiunile SAI. În plus, planul descrie anumite măsuri alternative de reducere a activelor cu depreciere, care nu constituie ajutor de stat, cum ar fi garanțiile de stat conforme pieței, care să permită securizarea creditelor neperformante. În ultimii ani, Comisia a evaluat și alte măsuri propuse de statele membre pentru a aborda creditele neperformante vechi și va continua să facă acest lucru în cazuri individuale, pentru a se asigura că aceste măsuri respectă pe deplin normele DRRB, RMUR și ajutoarele de stat.

7. UN PACHET PUTERNIC, CU MĂSURI DE CONSOLIDARE RECIPROCĂ

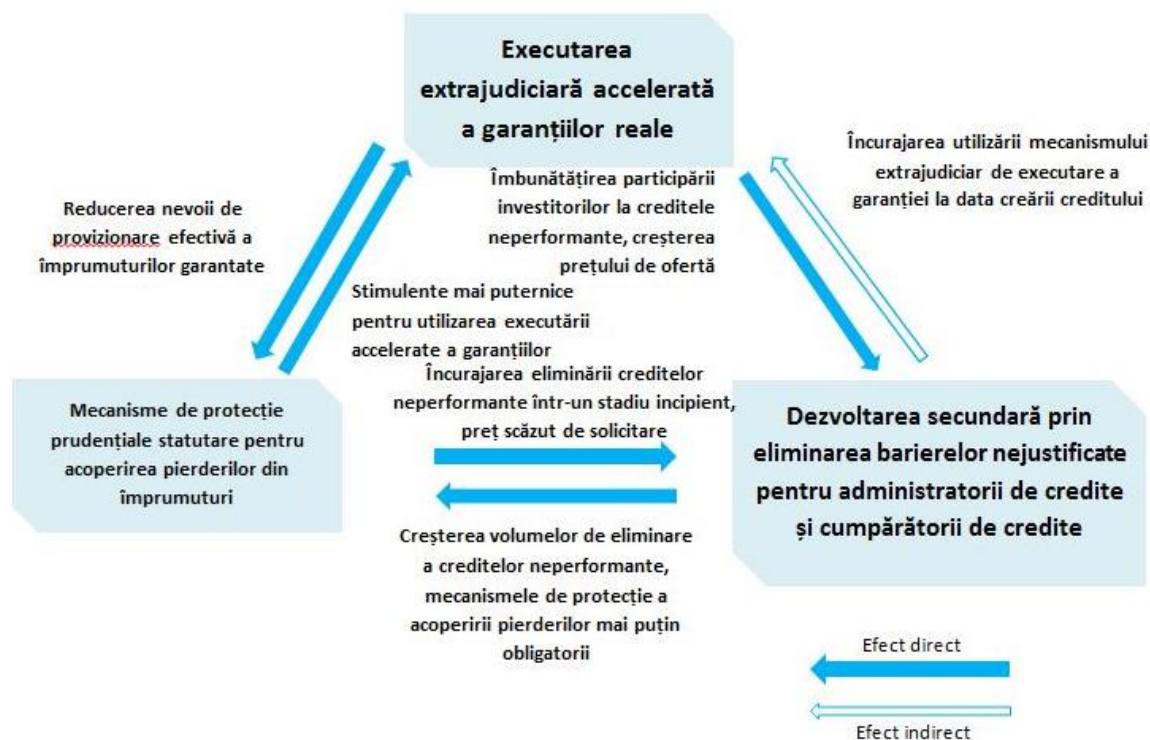
Propunerile din acest pachet se consolidează reciproc și nu ar fi la fel de eficiente dacă ar fi puse în aplicare în mod izolat. Mecanismul de protecție prudențială legală va asigura că pierderile din viitoarele credite neperformante sunt suficient de acoperite, facilitând astfel rezoluția sau vânzarea acestora. Aceste efecte sunt completate de efortul de a dezvolta în continuare piețele secundare ale creditelor neperformante, deoarece acestea ar face ca cererea de credite neperformante să devină mai competitivă și să le mărească valoarea de piață. În plus, executarea extrajudiciară accelerată a garanțiilor reale ca mecanism rapid de recuperare a valorii garanției reduce costurile pentru rezoluția creditelor neperformante.

Pachetul acoperă o parte importantă a planului de acțiune al Consiliului. Prin combinarea mai multor elemente, pachetul, în ansamblul său, creează mediul adecvat pentru abordarea creditelor neperformante din bilanțurile băncilor și pentru a reduce riscul acumulării de credite neperformante în viitor. Se așteaptă ca impactul acestora să fie diferit între statele membre și instituțiile în cauză. Unele dintre acestea vor avea un impact mai puternic asupra evaluării riscurilor efectuată de bănci la *originea creditelor*, unele vor favoriza recunoașterea rapidă și o mai bună administrare a creditelor neperformante, iar altele vor mări valoarea de piață a acestor credite neperformante.

În special:

- Mecanismul de protecție prudențială legală va asigura provizionarea suficientă a pierderile din credite din viitoarele credite neperformante, facilitând astfel rezoluția și/sau vânzarea acestora. Aceste efecte ar fi completate de piețe secundare mai dezvoltate pentru creditele neperformante, deoarece acestea ar consolida cererea de credite neperformante și le-ar mări valoarea de piață. Acest lucru va permite băncilor să vândă credite neperformante mai ușor în lumina unor reguli mai stricte privind provizioanele.
- S-a dovedit istoric că SAI constituie un instrument util în condițiile prealabile potrivite și rămân o parte utilă a setului de instrumente, chiar dacă cadrul juridic relevant al UE a evoluat în ultimii ani. Cu toate acestea, utilitatea SAI este diminuată dacă piețele secundare ale creditelor neperformante sunt nedezvoltate, deoarece un instrument important al SAI este vânzarea împrumuturilor către investitori terți. SAI și mulți alți potențiali cumpărători de credite sunt în mare măsură dependenți de disponibilitatea companiilor independente de a administra și gestiona împrumuturile în numele lor. Prin urmare, SAI vor fi mai eficiente dacă vor fi susținute de propunerile legislative pe care Comisia le prezintă în acest pachet. Dimpotrivă, fără a îmbunătăți funcționarea piețelor secundare pentru creditele neperformante, o SAI ar putea întâmpina mai multe dificultăți în îndeplinirea scopului său.
- Mai mult, executarea extrajudiciară accelerată a garanțiilor reale, ca mecanism rapid de recuperare a valorii garanției, ar reduce costurile pentru rezoluția creditelor neperformante și ar susține, prin urmare, băncile și cumpărătorii de credite neperformante în recuperarea valorii. Un astfel de mecanism disponibil în afara procedurilor preventive de restructurare a datoriei sau de insolvență ar completa propunerea unei directive privind restructurarea, a doua șansă și eficiența cadrelor de insolvență din noiembrie 2016.

Figura 3: Pachetul CN: Consolidarea efectelor între acțiuni

În plus, Comisia explorează, împreună cu BCE și ABE, modalitatea de promovare a transparenței suplimentare a creditelor neperformante și a piețelor pentru creditele neperformante. Pentru a realiza acest lucru, va trebui îmbunătățită disponibilitatea și comparabilitatea datelor privind creditele neperformante. O idee explorată în acest context este aceea de a susține dezvoltarea de către participanții la piață a unor platforme de informare privind creditele neperformante sau a unor registre de credite. Activitatea prospectivă este aproape de finalizare, iar o notă tehnică va prezenta activitatea desfășurată în comun de Comisie, BCE și ABE.²³

În fine, inițiativele prezentate de Comisie astăzi completează, de asemenea, în mare măsură celelalte elemente ale planului de acțiune al Consiliului, inclusiv măsurile propuse pentru a fi adoptate de statele membre, autoritățile de supraveghere și alte instituții ale UE. Mai exact, următoarele măsuri le vor completa pe acelea propuse de Comisie astăzi:

- linii directoare generale privind administrarea creditelor neperformante pentru toate băncile din UE;

²³ Administrarea creditelor neperformante ar avea de câștigat de pe urma unui caracter mai previzibil al cadrelor privind executarea silită a creditelor și privind insolabilitatea. Prin urmare, Comisia întreprinde o analiză comparativă a acestor regimuri pentru a obține o imagine fiabilă a întârzierilor și a recuperării valorii cu care se confruntă băncile atunci când trebuie să facă față unor evenimente de nerambursare din partea debitorilor. Aceasta invită la cooperarea strânsă din partea statelor membre și a autorităților de supraveghere pentru a elabora o metodologie solidă de evaluare comparativă. În acest context, propunerea Comisiei de directivă privind insolabilitatea întreprinderilor, restructurarea și a doua șansă impune statelor membre obligația de a colecta date comparabile referitoare la procedurile de insolabilitate și restructurare și de a le transmite Comisiei. Acest lucru este esențial pentru a demonstra eficiența cadrului de reglementare din statele membre în ceea ce privește debitorii insolabili.

- instrucțiuni detaliate privind crearea, monitorizarea și guvernarea internă a împrumuturilor băncilor, abordând în special transparența și evaluarea bonității debitorului;
- abordări macro-prudențiale pentru a preveni apariția unor probleme legate de creditele neperformante la nivelul întregului sistem, ținând seama de potențialul pro-ciclic și de implicațiile asupra măsurilor de politică de plată a creditelor neperformante asupra stabilității financiare; și
- cerințele de dezvoltare cu privire la calitatea activelor băncilor și la obligațiile neperformante.

Acțiunile întreprinse de Comisie, de BCE, de ABE și de Comitetul european pentru riscuri sistemice vor crea sinergii importante. Cerințele privind acoperirea minimă legală propusă ar oferi stimulente puternice pentru gestionarea băncilor, pentru a preveni acumularea viitoarelor credite neperformante printr-o mai bună gestionare a acestora și prin consolidarea practicilor de acordare a creditelor. Acest lucru va consolida efectele preconizate ale activității în curs de desfășurare a BCE și a ABE în ceea ce privește acordarea creditelor, administrarea creditelor neperformante, monitorizarea și practicile de guvernare internă. Lucrările privind informațiile legate de creditele neperformante și infrastructura de piață ar spori și mai mult funcționarea piețelor secundare de credite neperformante.

8. CONCLUZII

În acord cu progresele globale semnificative înregistrate în ceea ce privește reducerea riscurilor în sectorul bancar din UE, stocul de credite neperformante continuă să scadă. În pofida acestei tendințe pozitive, ponderile ridicate ale creditelor neperformante rămân o provocare importantă pentru mai multe state membre și pentru UE în ansamblul său.

Accelerarea tendințelor actuale de reducere a creditelor neperformante și prevenirea acumulării de noi credite neperformante reprezintă un pas important spre finalizarea uniunii bancare. Deși supravegherea de către BCE a băncilor mari și sistemice (mecanismul unic de supraveghere) și Consiliul Unic de Rezoluție sunt acum operaționale, uniunea bancară rămâne incompletă. Elementele esențiale ale cadrelor prudențiale și de rezoluție post-criză sunt în vigoare sau se apropie de finalizare, iar riscurile din sectorul bancar din zona euro sunt reduse semnificativ. Aceasta înseamnă că a sosit timpul să punem în aplicare cele două elemente lipsă ale uniunii bancare: un mecanism comun de protecție bugetară pentru Fondul Unic de Rezoluție și un sistem european de asigurare a depozitelor (SEAD). În cadrul unei Uniuni bancare incomplete, sectorul bancar va rămâne fragmentat pe linii naționale și, prin urmare, nu va oferi avantajele economice și stabilitatea mărită ale unui sector mai integrat.

Pachetul cuprinzător lansat astăzi reprezintă un pas important în abordarea acestei provocări. Pentru a răspunde provocării pe care o reprezintă nivelurile ridicate ale creditelor neperformante, atât în ceea ce privește reducerea stocurilor existente până la valori sustenabile, cât și în ceea ce privește prevenirea acumulărilor în viitor, este necesar să se mențină ritmul progreselor înregistrate în punerea în aplicare a tuturor măsurilor în următoarele luni și în următorii ani.

Deși băncile și statele membre în cauză trebuie să-și mențină eforturile în ritm susținut, trebuie continuate și acțiunile concertate ale Comisiei și ale altor instituții ale UE, inclusiv

ale BCE. Pachetul de măsuri legislative și nelegislative prezentat astăzi, alături de prezenta comunicare, constituie o parte esențială a acestor eforturi. Prin urmare, Comisia invită Parlamentul European și Consiliul să progreseze rapid în această chestiune importantă, pentru a sprijini eforturile comune în curs de desfășurare pentru reducerea riscurilor în sectorul bancar european. În același timp, trebuie să se acorde cea mai mare prioritate politică măsurilor legislative în curs de adoptare privind reducerea riscurilor (pachetul bancar din noiembrie 2016²⁴), restructurării întreprinderilor și legii insolvenței, iar acestea trebuie să facă obiectul unui acord cât mai rapid posibil. Comisia este pregătită să se angajeze în acest sens împreună cu colegiitorii.

---

²⁴http://europa.eu/rapid/press-release_IP-16-3731_ro.htm